

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z odwołania T. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

o zasiłek chorobowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 14 grudnia 2022 r.

wniosku odwołującego się o wyłączenie sędziego Sądu Rejonowego w K. od orzekania w sprawie o sygn. IV U [...] toczącej się przed Sądem Rejonowym w K.,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Odwołujący się T. H. pismem z 31 sierpnia 2020 r. zażądał wyłączenia Sędziego referenta M. S. oraz Sędziów orzekających w IV Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego w K.: M. A., K. C., D. D., A. F., M. G., J. H., J. M., A. M., W. P., E. S., K. S. oraz M. S. od orzekania w sprawie o sygn. IV U [...] toczącej się z odwołania T. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przed Sądem Rejonowym w K..

W uzasadnieniu wniosku odwołano się do art. 49 § 1 k.p.c. W ocenie wnioskodawcy sędziowie wskazani w treści wniosku powinni zostać wyłączeni od rozpoznania sprawy IV U [...] z uwagi na okoliczność, że Prezes Sądu Rejonowego w K. SSR B. M. podejmuje wiążące decyzje, co do rozstrzygnięcia sprawy na niekorzyść wnioskodawcy (odwołującego się) jako ich przełożony służbowy. Zdaniem T. H. emanacją takiego stanu rzeczy jest okoliczność, że

Prezes Sądu Rejonowego w K. nie przekazał sędziemu referentowi pisma z 18 lipca 2020 r. zawierającego zarzuty, co do prawidłowości postanowienia z 27 września 2019 r. wydanego w sprawie IV U [...], lecz samodzielnie odniósł się do ich treści pismem z 28 lipca 2020 r., Adm.N – [...]. Prezes Sądu Rejonowego dw K. w przedmiotowym piśmie zajął stanowisko, że dopuszczalne jest występowanie w sprawie o zasiłek chorobowy Prokuratury Regionalnej w [...] będącej pracodawcą odwołującego się. Wnioskodawca argumentował, że takie ukształtowanie podmiotowe stron procesu jest dla niego niekorzystne, gdyż wyrok rozstrzygający to postępowanie musiałby zawierać odrębne rozstrzygnięcia odnośnie każdego z pozwanych, a wyrażające się oddaleniem odwołania od decyzji zasiłkowej. Nadto, wnioskodawca wskazał, że „wysoce prawdopodobne” jest, że pominięcie dowodu z opinii biegłego psychiatry jest spowodowane brakiem obiektywizmu referenta wywołanego naciskami ze strony Prezesa Sądu w K.. Wnioskodawca zaznaczył, że nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, czy zachodzi związek przyczynowy pomiędzy udziałem odwołującego się w konkursie na aplikację, a możliwością odzyskania zdolności do pracy do dnia 30 listopada 2018 r. w kontekście schorzeń stanowiących podstawę zwolnienia lekarskiego w sprawie wymagającej wiadomości specjalnych burzy społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z 13 maja 2021 r., IV U [...] przekazał wniosek o wyłączenie sędziów od rozpoznania sprawy Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w Sądzie Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek podlegał oddaleniu z uwagi na fakt, że T. H. zgłosił w nim argumenty, które nie mogą zostać uwzględnione w ramach instytucji wyłączenia sędziego uregulowanej w art. 49 k.p.c.

Szczególny tryb rozpoznawania wniosków o wyłączenie sędziów został przewidziany w art. 26 § 2 i 3 u.SN. W uzasadnieniu postanowienia z 3 czerwca 2020 r., I NWW 28/20 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 26 § 2 u.SN reguluje właściwość Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego

do rozpoznawania: po pierwsze – wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego (co związane jest z uregulowaną w art. 49 k.p.c. instytucją wyłączenia sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony – *iudex suspectus*), a po drugie – wniosków o oznaczenie sądu (co związane jest z uregulowaną w art. 45 k.p.c. instytucją oznaczenia sądu). W art. 26 § 2 zdanie pierwsze *in fine* u.SN określono natomiast zarzuty, których wystąpienie we wniosku lub oświadczeniu skutkuje przyznaniem właściwości do ich rozpoznania Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. W doktrynie wskazuje się, że przymiot niezawisłości tradycyjnie dotyczy konkretnych osób piastujących władzę sądowniczą, natomiast pojęcie niezależności odnoszone jest do sądów jako organów władzy publicznej.

Pierwsza grupa zarzutów zgłoszona przez wnioskodawcę, a dotycząca zakresu postępowania dowodowego w sprawie IV U [...] stanowi w istocie rzeczy zarzuty właściwe środkom odwoławczym od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie. Wnioskodawca wywodził, że najprawdopodobniej niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry jest konsekwencją nacisków ze strony Prezesa Sądu, przy czym nie przedstawił żadnej okoliczności, która miałaby tę tezę uprawdopodobnić. Podejmowane decyzje procesowe nie mogą być przedmiotem oceny w ramach wniosku o wyłączenie sędziego i nie uzasadnia wyłączenia sędziego samo przeświadczenie strony co do tego, że sędzia prowadzi proces wadliwie, sprzecznie z regułami procedury cywilnej. Podstawą wyłączenia sędziego nie może być powołana przez stronę wadliwość oceny prawnej sprawy, kwestia ta może być bowiem badana jedynie w drodze zaskarżenia ewentualnego niekorzystnego rozstrzygnięcia do sądu drugiej instancji (tak też: postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 1972 r., I PZ 9/72). Okoliczność, że sędzia reprezentuje pogląd prawny niekorzystny dla strony, nie stanowi podstawy wyłączenia go w świetle art. 49 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 1976 r., II CZ 8/76).

Druga grupa zarzutów dotyczyła układu podmiotowego postępowania IV U [...], przy czym ich redakcja w istocie rzeczy świadczy o braku wiedzy wnioskodawcy na temat instytucji cywilnego prawa procesowego. Wnioskodawca upatruje braku niezależności tak samego Sędziego referenta, jak i pozostałych

Sędziów orzekających w IV Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego w K. w tym, że Prezes tegoż Sądu osobiście wypowiedział się na temat zarzutów dotyczących postanowienia z 27 września 2019 r. Po pierwsze, nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że sam wnioskodawca adresatem tego pisma uczynił Prezesa Sądu Rejonowego w K., dlatego za zgodne z regułami logicznego rozumowania należy uznać postępowanie Prezesa, który udzielił autorowi pisma na nie odpowiedzi. Co więcej, także lektura spornego pisma prowadzi do wniosku, że jego autor w istocie rzeczy koncentruje się na roszczeniu o zapłatę kierowanym wobec Prezesa Sądu Rejonowego w K. jako administratorowi danych osobowych wnioskodawcy. Należy mieć na względzie kluczową okoliczność, że postanowienie Sądu Rejonowego w K. z 27 września 2019 r. wydane w trybie art. 477¹¹ § 2 k.p.c. nie podlega zaskarżeniu. W konsekwencji zatem Sędzia referent samodzielnie nie byłby władny nadać mu żadnego dalszego biegu, jak tylko pozostawić w aktach z adnotacją *ad acta*. Nie można czynić Prezesowi zarzutu, że udzielił osobiście odpowiedzi na pismo, którego referent – wbrew zapatrywaniu wnioskodawcy – nie mógłby procedować jako środka zaskarżenia na postanowienie z dnia 27 września 2019 r. IV U [...], skoro obowiązujące przepisy proceduralne nie przewidują takiej możliwości.

Warto wspomnieć, że Sąd Najwyższy już w uzasadnieniu postanowienia z 2 maja 1974 r., I CZ 48/74 zajął stanowisko, że zarzut strony, jakoby sędzia prowadził postępowanie z naruszeniem przepisów procesowych, nie może być skuteczną podstawą wniosku o wyłączenie sędziego.

O możliwości wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy decyduje nie samo subiektywne przekonanie strony o braku jego bezstronności, ale faktyczne wystąpienie okoliczności uzasadniających to odczucie. Instytucja wyłączenia sędziego na wniosek nie jest bowiem związana z wystąpieniem jakiegokolwiek wątpliwości, co do bezstronności sędziego rozpoznającego sprawę, ale z ujawnieniem się uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego. Przy tym ciężar uprawdopodobnienia wystąpienia takich okoliczności spoczywa na stronie składającej wniosek o wyłączenie sędziego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 21 marca 2018 r., V CSK 256/17).

Z uwagi na wskazane okoliczności, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

l.n